

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

Katowice, dn. 29 lipca 2014 r.

RKT-61-34/13/BP

DECYZJA Nr RKT – 23/2014

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

umarza się wszczęte z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Krzysztofa Ratajczaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Krzysztof Ratajczak „Welstar” w Kościanie bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

- I. stosowaniu w obrocie z konsumentami wzorca „Warunków umowy sprzedaży”, który został sformułowany w sposób niezrozumiały z uwagi na użycie bardzo małej czcionki, co może zostać uznane za niezgodne z art. 385 § 2 k.c., a poprzez to może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- II. stosowaniu we wzorcu „Warunków umowy sprzedaży” postanowień o następującej treści:
 1. „(...) Zwrot zapłaconej przez Kupującego ceny bądź jej części następuje w terminie czterdziestu dni od daty zwrotu towaru w stanie nie zmienionym chyba, że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu (...)”, co może być uznane za niezgodne z art. 2 ust. 3 w zw. z art. 17 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1225) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 2. „(...) Zwrot towaru powinien nastąpić wraz z oświadczeniem o odstąpieniu od umowy (...)”, co może być uznane za niezgodne z art. 2 ust. 1 i 3 w zw. z art. 17 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1225) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 3. „Kupującemu nie przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej umowy w szczególności w przypadku sprzedaży towarów o właściwościach lub niestandardowych parametrach określonych ściśle przez kupującego lub ściśle związanych z jego osobą”, co może być uznane za niezgodne z art. 5 w zw. z art. 17 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1225) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 4. „W przypadku sprzedaży towaru uszkodzonego lub używanego, co zostanie wyraźnie zaznaczone w umowie sprzedaży, towar może posiadać widoczne lub ukryte wady fizyczne. W tym wypadku towar nie podlega rękojmi, gwarancji ani niezgodności towaru

z umową, a sprzedawca nie odpowiada za jakiegokolwiek wady widoczne lub ukryte towaru, a Kupujący zrzeka się z tego tytułu jakiegokolwiek roszczeń. Podpisem pod niniejszą umową Kupujący akceptuje te warunki”, co może być uznane za niezgodne art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

5. „(...) W przypadku braku zgłoszenia w terminie 3 dni jakiegokolwiek [brak części tekstu – przyp. UOKiK] do stanu i składu przesyłki uznaje się, że Kupujący otrzymał towar określony w niniejszej umowie w całości nieużywany, bez jakiegokolwiek wad i usterek i w tym zakresie nie wnosi jakiegokolwiek uwag zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym”, co może być uznane za niezgodne z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176), a poprzez to może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

- III.1. zaniechaniu wręczania konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska i adresem zamieszkania, co może być uznane za niezgodne z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1225) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. zaniechaniu zamieszczania w formularzach związanych z zawieraniem umów poza lokalem przedsiębiorstwa informacji o firmie przedsiębiorcy, co może być uznane za niezgodne z art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013, poz. 672 ze zm.) w zw. z art. 43⁴ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. zaniechaniu zamieszczania w formularzach związanych z zawieraniem umów poza lokalem przedsiębiorstwa informacji o numerze identyfikacji podatkowej (NIP), co może być uznane za niezgodne z art. 21 pkt 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013, poz. 672 ze zm.), a poprzez to może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- IV. stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej polegającej na rozpowszechnianiu prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzać w błąd poprzez stosowanie we wzorcu „Warunków umowy sprzedaży” postanowienia o treści: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego”, co może być uznane za przejaw nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 2 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), a poprzez to może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **jako bezprzedmiotowe.**

UZASADNIENIE

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej także „Prezesem Urzędu”), przeprowadzono postępowanie wyjaśniające o sygn. akt RKT-405-05/13/BP m.in. w sprawie działalności Krzysztofa Ratajczaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Krzysztof Ratajczak „Welstar” w Kościanie (zwanego dalej także „przedsiębiorcą”). W toku przedmiotowego postępowania powzięto podejrzenie, iż ww.

przedsiębiorca może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów opisane w sentencji niniejszej decyzji. W tych okolicznościach, Postanowieniem nr 1 z dn. 6 grudnia 2013 r. (dowód: karty nr 2 – 4) wszczęto z urzędu przedmiotowe postępowanie administracyjne, co uczyniono po uprzednim otrzymaniu upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dowód: karta nr 1).

W toku niniejszego postępowania przedsiębiorca w żaden sposób nie ustosunkował się do postanowionych zarzutów. Tym niemniej w piśmie z dn. 17 stycznia 2014 r. wskazał, iż aktualnie nie prowadzi działalności polegającej na zawieraniu z konsumentami umów poza lokalem przedsiębiorstwa (dowód: karta nr 60). Z kolei w piśmie z dn. 1 kwietnia 2014 r. przedsiębiorca przedstawił informacje dotyczące osiągniętego przez niego przychodu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w 2013 r. (dowód: karty nr 70-76).

Pismem z dn. 14 kwietnia 2014 r. przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karty nr 80-81). W wyznaczonym terminie przedsiębiorca nie skorzystał z uprawnienia do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Krzysztof Ratajczak prowadził działalność gospodarczą pod firmą Krzysztof Ratajczak „Welstar” w Kościanie, na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Ministra Gospodarki. Przedmiotem jego działalności była m.in. pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami.

Z zamieszczonych w ww. ewidencji informacji wynika, iż przedsiębiorca zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 30 maja 2014 r., natomiast wykreślenie wpisu z rejestru zostało dokonane w dniu 2 czerwca 2014 r. (dowód: karta nr 85).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. – zwanej dalej także „k.p.a.”) – stroną w postępowaniu administracyjnym jest ten, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie. Na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 101); naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów (art. 24 ust. 3 tej ustawy).

Prezes Urzędu w sprawie stosowanych przez przedsiębiorców praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może wydać decyzje opisane w art. 26, 27 oraz 28 tej ustawy. Jednak decyzje te mogą zostać wydane tylko wówczas, gdy Prezes Urzędu dokonuje oceny działań

przedsiębiorcy. „Ustawodawca, zamieszczając w art. 24 u.o.k.k. definicję praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie przesądził, iż działań tych może dopuścić się wyłącznie przedsiębiorca. Tym samym zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może zostać orzeczony wyłącznie przeciwko przedsiębiorcy, to przedsiębiorcy bowiem są adresatami zakazu zamieszczonego w art. 24 ust. 1 u.o.k.k.” (Sieradzka M., Komentarz do art. 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, [w:] Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Kohutek K., Sieradzka M., opubl. LEX 2008).

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 672 – zwanej dalej także „usdg”). Z art. 4 ust. 1 usdg wynika zaś, że przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

W toku prowadzonych działań ustalono jednak, że osoba w stosunku do której prowadzone było postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 30 maja 2014 r., a z dniem 2 czerwca 2014 r. nastąpiło wykreślenie jej wpisu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Ministra Gospodarki, w związku z czym utraciła ona status przedsiębiorcy. W tym zakresie brak jest więc podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania sprawy. Stanowisko takie znajduje oparcie również w orzecznictwie. W wyroku z dnia 13 sierpnia 2003 r. Naczelny Sąd Administracyjny – Wydział Zamiejscowy w Krakowie (sygn. akt II SA/Kr 2361/2002, opubl. www.nsa.gov.pl) stwierdził, że „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. to brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Sprawa administracyjna jest konsekwencją istnienia stosunku administracyjnoprawnego, takiej sytuacji prawnej, w której strona ma prawo żądać od organu administracyjnego skonkretyzowania jej indywidualnych uprawnień wynikających z prawa materialnego. Postępowanie w takiej sprawie staje się bezprzedmiotowe, jeżeli braknie któregoś z elementów tego stosunku materialnoprawnego”.

Na mocy art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny staje się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o jego umorzeniu. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania lub może ona powstać w czasie jego trwania. Bezprzedmiotowość postępowania ma miejsce wtedy, gdy brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania sprawy w drodze postępowania administracyjnego. W niniejszym przypadku okolicznością powodującą konieczność umorzenia przedmiotowego postępowania jest fakt, iż strona nie jest przedsiębiorcą. Powoduje to jak stwierdzono powyżej, iż w stosunku do strony nie można wydać orzeczenia w sprawie stosowanych praktyk na podstawie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przywołane okoliczności uzasadniają umorzenie niniejszego postępowania. Ponadto w wyroku z dnia 28 czerwca 1995 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy (sygn. akt XVII Amr 24/95, opubl. Wokanda 1996, nr 8, s. 53) orzekł, że uzasadnienie decyzji o umorzeniu postępowania wydawanej na podstawie art. 105 § 1 kpa nie może zawierać treści dotyczących rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty, czy też w inny sposób wyrażać stanowiska Prezesa Urzędu w zakresie zasadności zarzutów sformułowanych

we wszczęciu postępowania. Z uwagi na powyższe brak również podstaw do rozważenia w przedmiotowej decyzji dalszych kwestii związanych z tą sprawą.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeksu postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 101) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

DYREKTOR DELEGATURY
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW W KATOWICACH
Maciej Fragsztajn